

Biroul permanent al Senatului

Bp. 230 / 25 aprilie 2024

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență pentru
modificarea și completarea Legii nr. 111/2022 privind
reglementarea activității prestatorului casnic**

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 153 din 22.04.2024 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D440/23.04.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic.

Potrivit Notei de fundamentare, măsurile propuse prin prezentul proiect sunt promovate *pentru a răspunde nevoii de asigurare a unei soluții legislative stabile și eficiente în ceea ce privește organizarea, desfășurarea, retribuirea și evidența activității prestatorului casnic, armonizată cu soluția software „Platformă Electronică de Evidență a Activităților Casnice”*, urmărindu-se, printre altele:

a) înlăturarea tuturor elementelor de conținut care restrâng sfera de activități ce pot fi realizate de prestatorul casnic, prin redefinirea activității casnice la art. 2 alin. (1) lit. a);

b) înlocuirea în definiția prestatorului casnic, de la art. 2 alin. (1) lit. b), a sintagmei „în una sau mai multe gospodării” cu sintagma „pentru una sau mai multe gospodării”, în scopul asigurării clarității

normei, în corelație cu art. 3 alin. (1), care reglementează locul activității casnice;

c) introducerea posibilității de a fi prestator casnic și îngrijitorul informal, definit la art. 6 lit. (ș) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, care nu este membru al familiei beneficiarului casnic, astfel cum este definită la art. 2 din Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat și care nu încheie un contract pentru îngrijire informală cu serviciul public de asistență socială, potrivit dispozițiilor art. 13 din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice;

d) stabilirea unei liste de 34 de activități casnice, ce se constituie ca anexă la ordonanța de urgență;

e) eliminarea din sfera de activități ce pot fi realizate de prestatorul casnic a celor specifice profesiei de bonă, din cadrul art. 2;

f) clarificarea dreptului prestatorului casnic de a fi retribuit, corelat cu art. 3 alin. (5), prin completarea lit. a) a alin. (1) al art. 4;

g) instituirea anulării tichetelor de activități casnice care nu au fost preschimbate, valorificate sau returnate în condițiile prezentei legi.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. La **preambul**, la **paragraful al doilea**, pentru respectarea uzanțelor normative, se va elimina mențiunea referitoare la publicația oficială în care au apărut Legea nr. 111/2022 și Hotărârea Guvernului nr. 822/2022.

La **paragraful al patrulea**, este necesară reformularea sintagmei incorecte „îndeplinirea Jalonul 397 și țintele asociate”.

Totodată, este necesară reformularea sintagmei „orizontul de timp stabilit”, întrucât este improprie limbajului și stilului normativ. Observația este valabilă și pentru **paragraful al șaisprezecelea**, referitor la sintagma „orizont de timp îndelungat”.

La **paragraful al optulea**, este necesară revederea și reformularea sintagmei incorecte și improprie limbajului juridic „**imperios necesară ajustarea**, cu celeritate, a cadrului legal”.

La **paragraful al nouălea**, pentru respectarea uzanțelor normative, titlul Legii nr. 111/2022 se va elimina, întrucât a fost menționat anterior la paragraful al doilea. Observația este valabilă și pentru **paragraful al unsprezecelea**, cu privire la titlul Legii nr. 167/2014, care a fost redat anterior la paragraful al șaptelea.

De asemenea, având în vedere că la **art. III** din proiect se propune ca, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență ce face obiectul prezentului proiect, să fie modificate și completate Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 111/2022, este

necesară completarea preambulului cu informații referitoare la urgența măsurii preconizate și la caracterul extraordinar al acesteia.

4. La **art. I pct. 1**, pentru respectarea uzanțelor normative, **partea dispozitivă** va fi redactată astfel:

„1. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

La textul propus pentru **art. 2 alin. (1) lit. a)**, care vizează definiția expresiei „activitate casnică”, semnalăm că sintagma „**pentru gospodăria/gospodăriile** unei familii sau a/ale unei persoane singure” este neclară, improprie contextului și nu se corelează cu prevederile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 111/2022 (care nu sunt propuse a fi modificate prin prezentul proiect), potrivit căroră „*Activitatea casnică se poate desfășura în gospodăria beneficiarului casnic, la domiciliul prestatorului casnic sau în alt loc necesar desfășurării acesteia, stabilit de comun acord, în condițiile prezentei legi*”. În plus, activitatea nu se desfășoară pentru o gospodărie, ci pentru o persoană fizică. În consecință, pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesară revederea și reformularea sintagmei. Observația este valabilă și pentru **lit. b)**, referitor la sintagma „pentru una sau mai multe gospodării”.

La **lit. b)**, având în vedere că, potrivit definiției propuse la art. 2 alin. (1) lit. a), activitatea casnică este „activitatea ocazională, necalificată”, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, propunem eliminarea adjectivelor „ocasionale” și „necalificate”.

La **alin. (2)**, semnalăm că, potrivit art. 6 lit. §) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, „*îngrijitorul informal este persoana necalificată, **membru al familiei, rudă sau orice altă persoană**, care asigură îngrijirea personală, respectiv ajutorul pentru efectuarea activităților de bază și instrumentale ale vieții zilnice de către persoana care și-a pierdut autonomia funcțională*”, iar potrivit art. 13 alin. (2) din Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, „*Îngrijitorul informal definit la art. 6 lit. §) din Legea nr. 292/2011 (...) care își asumă responsabilitatea îngrijirii unei/unor persoane vârstnice, aflate în situația de dependență sociomedicală, stabilită conform grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, poate beneficia de program lunar de lucru redus, de o jumătate de normă, cu asigurarea plății, din bugetul local, în baza unui contract încheiat cu serviciul public de asistență socială, a unei indemnizații echivalente cu jumătate din salariul de bază brut al îngrijitorului la domiciliu stabilit potrivit Legii-cadru nr. 153/2017 (...)*”.

Referitor la sintagma „îngrijitorul informal (...) care nu încheie un contract pentru îngrijire informală cu serviciul public de asistență

socială”, semnalăm că accepțiunea noțiunii „îngrijitor informal” este stabilită prin art. 6 lit. ș) din Legea nr. 292/2011 și prin art. 13 alin. (2) din Legea nr. 17/2000, iar persoana vizată la art. 2 alin. (2) din proiect nu poate fi îngrijitor informal, deoarece acesta își desfășoară activitatea exclusiv în baza contractului încheiat cu serviciul public de asistență socială, contract guvernat de Codul muncii, ci doar o altă persoană care acordă îngrijire persoanei vârstnice, în baza unui acord verbal guvernat de prevederile Legii nr. 111/2022, lege care derogă de la Codul muncii.

Pe de altă parte, semnalăm că, din modul în care este formulată norma, s-ar putea înțelege că pot fi prestatori casnici îngrijitorii informali (rude sau alte persoane) care au încheiat un contract cu serviciul public de asistență socială, ceea ce ar însemna că aceste persoane (rude sau alte persoane) vor primi, pentru aceeași activitate, atât indemnizația prevăzută la art. 13 alin. (2) din Legea nr. 17/2000, cât și remunerația conform înțelegerii cu prestatorul casnic.

Prin urmare, persoanele vizate la **art. 2 alin. (2) trebuie desemnate în mod clar și predictibil**, astfel încât norma să poată fi înțeleasă și aplicată.

Totodată, este necesară revederea trimiterii la „art. 2 din Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare”, întrucât Legea nr. 416/2001 nu mai este în vigoare, fiind abrogată prin Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește trimiterea la Legea nr. 17/2000, pentru o corectă informare, sintagma „cu modificările și completările ulterioare” se va elimina.

La **alin. (3)**, pentru rigoarea redactării, propunem ca sintagma „este stabilită în Anexa la prezenta lege” să fie înlocuită cu sintagma „este prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta lege”.

La **alin. (4)**, în ceea ce privește norma propusă, referitoare la modificarea sau completarea listei de activități casnice (listă ce se propune a fi prevăzută în anexa la Legea nr. 111/2022) prin ordin al ministrului muncii și solidarității sociale, precizăm că acest lucru nu se poate realiza la nivel *infralegal*, ci printr-o normă tot de rangul legii, potrivit art. 58 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, care prevede că: **„Evenimentele legislative pot fi dispuse prin acte normative ulterioare de același nivel sau de nivel superior, având ca obiect exclusiv evenimentul respectiv, dar și prin alte acte normative ulterioare care, în principal, reglementează o anumită problemă, iar ca măsură conexă dispun asemenea evenimente pentru a asigura corelarea celor două acte normative interferente”**.

De asemenea, precizăm că, prin acte secundare (hotărâri ale Guvernului, ordine ale miniștrilor) nu se pot modifica sau completa acte primare, ci doar se execută dispoziții din actele primare (a se vedea, în acest sens, art. 108 din Constituție și art. 77 din Legea nr. 24/2000).

În plus, întrucât stabilirea domeniului activităților casnice ține de esența reglementării primare și, în funcție de acesta, se stabilește și validitatea sau nu a raportului juridic civil ce se va naște, pentru respectarea principiului ierarhiei actelor normative, este necesară revederea și reformularea normei.

5. La **pct. 2**, pentru respectarea uzanțelor normative, **partea dispozitivă** se va reformula astfel:

„2. La **articolul 3, alineatul (5)** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Observația este valabilă și pentru **părțile dispozitive** ale **pct. 14 și 17**.

La textul propus pentru **art. 3 alin. (5)**, întrucât, potrivit art. 3 alin. (4) din Legea nr. 111/2022, acordul de voințe (contractul) al părților nu are o formă scrisă, fiind deci **consensual**, iar voința de a contracta fiind exprimată **verbal**, atragem atenția asupra **dificultății probării** executării obligațiilor contractuale de către ambele părți.

6. La **pct. 4**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, **partea dispozitivă** se va reda astfel:

„4. La **articolul 3, alineatul (8)** se abrogă”.

7. La **pct. 5**, pentru respectarea uzanțelor normative, propunem reformularea **părții dispozitive** astfel:

„5. La **articolul 4 alineatul (1), litera a)** se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Observația este valabilă și pentru **părțile dispozitive** ale **pct. 8 și 18**.

La textul propus pentru **art. 4 alin. (1) lit. a)**, având în vedere observația de la **pct. 5 supra**, semnalăm dificultatea probării executării obligației de plată. Observația este valabilă și pentru textul propus la **pct. 7** pentru **art. 5 alin. (2) lit. c¹**.

8. La **pct. 6**, pentru respectarea uzanțelor normative, **partea dispozitivă** se va redacta astfel:

„6. La **articolul 4 alineatul (2)**, după litera d) se introduce o nouă literă, lit. e), cu următorul cuprins:”.

Observația este valabilă și pentru **părțile dispozitive** ale **pct. 7, 9 și 19**.

9. La **pct. 11**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, textul propus va debuta cu marcajul alin. (11) astfel:

„(11) Tichetele de activități ...”.

La textul propus pentru **art. 7 alin. (11)**, semnalăm că norma este incompletă, întrucât nu se precizează cine și în ce termen anulează tichetele de activități casnice vizate.

10. La pct. 15, la textul propus pentru **art. 11 alin. (1) și (5)**, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, referitoare la unitatea terminologică, este necesar ca sintagma „tichete de activități casnice, în format electronic sau în format fizic, pe suport hârtie” să fie înlocuită cu sintagma **„tichete de activități casnice pe suport hârtie sau pe suport electronic”**, astfel cum este utilizată la art. 6 alin. (4) din lege. Precizăm că observația este valabilă și pentru ipoteza prevăzută pentru **art. 5¹**, în sensul eliminării expresiei „în format fizic”.

11. Întrucât potrivit textului propus pentru **art. 2 alin. (3)**, a cărui modificare este prevăzută la **art. I pct. 1** din proiect, actul normativ de bază va cuprinde și o anexă, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, este necesar ca la art. I să fie inserat un ultim punct, **pct. 20**, care să prevadă completarea Legii nr. 111/2022 cu respectiva anexă, având următoarea redactare:

„20. După articolul 19 se introduce anexa având cuprinsul prevăzut în anexa la prezenta ordonanță de urgență”.

Pe cale de consecință, actualul **art. II** se va elimina, iar **art. III** va deveni art. II.

De la titlul anexei se va elimina sintagma „din lege”, fiind superfluă în acest caz.

12. La art. III, care va deveni **art. II**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, textul propus va fi reformulat astfel:

„Art. II. - În termen de ... de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, Guvernul va modifica în mod corespunzător Hotărârea Guvernului nr. 822/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 111/2022 privind reglementarea activității prestatorului casnic”.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 418/23.04.2024